

Vēsture

Publicēts: 26.01.2022.

Ar Ministru kabineta 2004. gada 9.marta rīkojumu Nr.156 tika atbalstīta koncepcija „Par Koncepciju valsts apmaksātās juridiskās palīdzības sistēmas izveidošanai Latvijā”, kura noteica, lai panāktu atbilstību Satversmei un starptautiskām cilvēka tiesību normām, juridiskās palīdzības sistēmu Latvijā nepieciešams reformēt un paplašināt. Šim nolūkam tika paredzēts, ka valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās un krimināllietās sniedz advokāti, kuri ar Tieslietu ministriju ir noslēguši līgumus par juridiskās palīdzības sniegšanu. Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības piešķiršanai kā kritēriji tika noteikti personas trūcīgums un tiesāšanās lietderība.

2005.gada 1.jūnijā spēkā stājās Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likums, kas noteic fiziskas personas tiesības uz taisnīgu tiesas aizsardzību, nodrošinot valsts garantētu finansiālu atbalstu juridiskās palīdzības saņemšanai. Sākotnēji valsts nodrošināto juridisko palīdzību organizēja Tieslietu ministrijas Juridiskās palīdzības nodaļa.

2006.gada 1.janvārī tika izveidota Juridiskās palīdzības administrācija, valsts pārvaldes iestāde, kura ir atbildīga par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības nodrošināšanu Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likumā noteiktajos gadījumos, kā arī valsts nodrošinātās juridiskās palīdzībai paredzēto valsts budžeta līdzekļu apsaimniekošanu.

Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanā administrācija sadarbojas ar juridiskās palīdzības sniedzējiem, zvērināto advokātu vecākiem, Zvērināto advokātu padomi, kriminālprocesa virzītājiem, tiesām, nevalstiskām organizācijām. Administrācija ir kompetenta iestāde personu iesniegumu izskatīšanā un pārsūtīšanā pārrobežu civilstrīdu gadījumos atbilstoši Eiropas Padomes 2003.gada 27.janvāra Direktīvai 2003/8/EK, kuras mērķis ir pilnveidot tiesu pieejamību pārrobežu strīdos, nosakot kopīgus obligātus noteikumus attiecībā uz juridisko palīdzību šādos strīdos.

Kopš 2006.gada 20.jūnija, spēkā stājoties likumam “Par valsts kompensāciju cietušajiem”, administrācija apsaimnieko valsts budžeta līdzekļus, kas paredzēti valsts kompensāciju izmaksāšanai un informatīvā atbalsta sniegšanai noziedzīgajos nodarījumos cietušajiem.

Valsts kompensāciju nodrošināšanā noziedzīgajos nodarījumos cietušajiem likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā administrācija sadarbojas ar kriminālprocesa virzītājiem, nevalstiskām organizācijām, zvērināties tiesu izpildītājiem. Administrācija ir kompetenta iestāde personu iesniegumu izskatīšanā un pārsūtīšanā pārrobežu kompensāciju gadījumos atbilstoši Eiropas Padomes 2004.gada 29.aprīļa Direktīva 2004/80/EK "Par kompensāciju noziedzumos cietušajiem" .

<https://www.jpa.gov.lv/lv/vesture>